

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah.

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879. NO. 225. — ŠTEV. 225. NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 26, 1922. — TOREK, 26. SEPTEMBRA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

PREMIJE MED TURKI IN ZAVEZNIKI

Konferenca v Mudaniji se bo vršila najbrž v najkrajšem času. — Podadmiral Bristol bo navzoč kot opazovalec Zdrženih držav. — Grško in amensko prebivalstvo Carigrada je še vedno zelo razburjeno. — V zavezniških vidi edino rešitev.

Carigrad, Turčija, 25. septembra. — Zavezniški visoki komisarji se bodo danes sestali ter skušali spraviti skupaj zastopnike Grkov ter turških nacionalistov v namenu, da skličejo mirovno konferenco v Mudaniji, kjer bodo najbrž razpravljali o pogojih premirja.

Podadmiral Bristol, poveljnik ameriškega mornariškega oddelka v turških vodovih bo prisostvoval tej konferenci kot "opazovalec" vlade Zdrženih držav. Konferenca bo preiskala sedanji vojaški in mornariški položaj vojskujočih se strank ter skušala uveljaviti takojšnjo prekinjenje sovražnosti.

Vlada sultana je protestirala pri zavezniških, ker ni bila skupna zavezniška poslanica naslovljena na takozvano Visoko porto. Objava, da bodo zavezniški vrnili Tracijo Turčiji ter dovolili kema-lom zasesti Carigrad ob enem z dejstvom, da je zavezniška poslanica popolnoma ignorirala vlado sultana, je vzbudila tukaj domnevo, da se bo moral sultan odpovedati prestolu.

Damad Ferid paša, sultanov svak ter že večkrat veliki vezir, je nenadno odpotoval v Švico. Odsli so tudi številni prejšnji ministri ter uradniki opozicijskih listov.

Ker se je bal ustaje tekom preteklih noči, je odredil brigadni general, Sir Charles Harrington, poveljnik zavezniških sil v Carigradu, da mora opravljati cela angleška posadka nočno službo. Angleški vojaki, s svojimi jeklenimi čeladami ter celo bojno opremo, so dajali mestu skrajno bojeviti izraz. Ob desetih zvečer ni bilo videti na ulicah niti enega Turka. Armenci in Grki pa splošno niso prišli na dan tekom celega dneva.

Angleži so tudi imeli postavljeno strojno puško na slavnem Galata mostu, ki veže turški in evropski mestni del, da prepreči jo Turkom dohod preko Pere in Galate, kjer so se bali ustaje.

Negotovost glede namenov kemalistov razburja še nadalje grško in armensko prebivalstvo mesta, ki je pričelo šele sedaj spoznavati, kaj bi pomenilo zasedanje Carigrada brez pomoči zavezniških sil.

SOVJETSEKE ČETE SE BORE V SIBIRIJI.

Vladivostok, Sibirija, 25. sept. V mestu Sponsk, nekako sto milj od tukaj, se je vnel boj med sovjetskimi četami ter oddelki ustašev proti sovjetski vladi. Obe stranki sta imeli na razpolago aeroplane. Japonci se bodo dne 1. oktobra umaknili iz Sibirije, na temelju dogovora, ki je bil sklenjen v Washingtonu.

KOLEDAR za leto 1923 je izšel.

Koledar je bolj obširen, kot je bil pretekla leta; vsebuje 192 STRANI opremljen je s finimi trdimi platnicami, ter presegajo zanimivih romanov, pripovedi, poučnih člankov in slik vse dosedanje. Cena je s poštnino samo 40 centov za Jugoslavija je ista cena. SLOVENIC PUBL. CO. 82 Cortlandt Street New York

VELIKA BODOČNOST NOVEGA ZRAKOPLOVA

Zrakoplovstvo bo v bodočnosti baje silno napredovalo. — Vsak si bo lahko nabavil zrakoplov brez motorja

Pariz, Francija, 25. septembra. Evropa je našla novo igrarico ter se je oprijela z vso strastjo. Po številnih preiskunjah z letali brez motorja v Franciji in Nemčiji so prišli številni na dan z izjavami, da bo kmalu mogoče poleteti kamorkoli z majhnimi aeroplani brez motorja. V desetih letih je mogoče, — tako pravijo ti navdušenci, — spustiti se z domače strehe v enem teh letal ter poleteti v urad ali pa na obisk kakemu prijatelju v oddaljenem mestu.

V Franciji so se vzdržali letalci v zraku najdalje šest minut, v Nemčiji pa več kot tri ure. Francozom seveda ni všeč, da si jih njihovi sovražniki zopet enkrat porazili na tem polju in Nemci se strašno veselijo svojih uspehov. Nekaj veliki londonski dnevnik hoče pospešiti zanimanja za polete brez motorja v Angliji ter je razpisal nagrado petih tisoč dolarjev za prvega najbolj uspešnega letalca v Angliji. Vsi kontinentalni listi posvečajo sleherni dan cele kolone tej stvari ter pripovedujejo o čudovitih tajnostih letanja brez motorja. Pravijo, kako lepo bo v bodočnosti, ko bodo lahko vsi ljudje letali naokrog kot čmrli, kakor hitro bo stvar znanstveno preiskana ter se bo vsakdo naučil frčati po zraku. Celotni Henri Farman se je oglašil ter odobril uspehe, katere so dosegli dosedaj letalci z letali brez motorjev.

Brata Voisin in Louis Bleriot, katere tri imenujejo "očete avijatikarje", pa so mnenja, da ne bo letanje s takimi stroji nikdar več kot šport in da ne bodo tozadevni napori ničesar prispevali k naši zmožnosti praktičnega in trgovskega letanja po zraku.

G. Voisin je izdeloval aeroplane tekom zadnjih dvajsetih let in večino prvih uspešnih poletov so izvršili znani avijatikarji v njegovih strojih. On trdi, da se največji avijatikarji, kot na primer Breguet, Bleriot, Caudron, Moran in Nieuport ne zanimajo za te najnovejše poskuse v letanju z letali brez motorjev in da je to najboljša znamenja, da bodo ostali vsi tozadevni poskusi končno brezuspešni.

Bleriot, ki je bil prvi človek, ki je poletel v aeroplanu preko Angleškega kanala, dne 25. julija 1909, je bolj definitiven v svojem kritiziranju poskusov letanja brez motorjev.

Vedno govore o posnemanju ptičjega leta, — je rekel, — a ta ideja je v svojem bistvu napačna. Ptič ima mogočnega motor, ki mu je vedno na razpolago. Drsi skozi zračne plasti, kadar se pojavijo gotove okoliščine v namenu, da varčuje s svojimi močmi a kadar zmanjka vetrov, ki bi ga gnali višje ali kadar pride v takozvano zračno luknjo, se poslužuje zopet svojih kril in motorja. Nikdar ne bo nobenega praktičnega letanja po zraku brez motorja in vse raziskave v današnjih dneh bi se morale omejevati na izpopolnitev motorjev.

Letanje s pomočjo letal brez motorja bo postalo mogoče šport kot tobogan, a nikdar ničesar več.

GLAVNI SOVJETSKI ŠPIJON UMORJEN.

London, Anglija, 23. sept. — Soglasno z nekim sporočilom iz Moskve, je bil zavržno umorjen M. Derzinski, ruski komisar za notranje zadeve ter načelnik špijonažnega sistema ruske sovjetske vlade.

V BOJ PROTI TURKOM.

Slika je bila vzeta tekom svetovne vojne in nam kaže oddelke avstralskih vojakov, ki so dospeli iz Avstralije v Ameriko ter so bili transportirani na fran cosko bojišče. Zadnja poročila pravijo, da se je že 7000 Avstralscev prostovoljno oglašilo za vojaško službo. Anglija jih bo uporabila v boju proti Turkom.

PRIPRAVE ZA ZOPETNO KONFERENCO

Nova konferenca glede vojne odškodnine se bo najbrž vršila decembra meseca in pričelo je prevladovati mnenje, da se bo vdeležila te konference tudi Amerika. — Ustalenie marke je predpogoj za ureditev državnih financ.

Bruselj, Belgija, 25. septembra. — V pričetku decembra bo najbrž sklicana mednarodna konferenca, ki bo razpravljala o vojnih reparacijah, medzavezniških dolgovih ter posojilu za Nemčijo.

Belgijska vlada je prepričana, da se bo ta konferenca dejanski vršila, čeprav niso še naprosili zavezniški, naj se razpošlje tozadevna povabila.

Mesec december je bil določen, da se počaka na izid angleško-ameriških pogajanj glede fundiranja dolgov. Istočasno pa se bo skušalo pridobiti tudi Združene države, da se vdeležijo te konference.

Berlin, Nemčija, 25. sept. — Nemška vlada je vprizorila vse mogoče napore, da stabilizira vrednost marke ter pričela z javno kampanjo, koje namen je prepričati splošno javnost v Nemčiji in tudi v inozemstvu, da ni položaj Nemčije tako slab kot izgleda na prvi pogled in da je historija, ki se je lotila nemškega naroda, povsem neupravičena.

Uradniki nemškega zakladniškega urada so mnenja, da je stabiliziranje marke prvi neobhodno potreben predpogoj za ureditev državnih financ. Obenem pa izjavljajo tudi, da bi nuditi tak korak trgovskemu svetu možnost, da dospe zdrav temelj ter pospeši splošno produkcijo, ki je neobhodno potrebna, če hoče Nemčija še nadalje plačevati vojno odškodnino.

Tukajšnji zavezniški zastopniki pa niso tako optimističnega mnenja ter izjavljajo, da se bliža Nemčija katastrofi, koje posledice bodo naravnost nepregledne.

BANDITI UJELI TRI AMERI-KANCE.

Mexico City, Mehika, 23. sept. Mehikiški banditi so ujeli tri ameriške člane Intern. Petroleum Company v bližini Tucpan, Vera Cruz ter zahtevajo od njih deset tisoč pezoval odkupnine. — Tako se glasi v poročilih, ki so prišla danes v vojni urad.

Predsednik Oregon je dal osebno povelje, naj se z vso odločnostjo zatire banditske in ustaške tolpe v petrolejskih ozemljih ter izjavil obenem, da ne bo vlada trpela plačevanja odkupnin.

OBISK.

V našem uredništvu se je zglasil glavni nadzornik J. S. K. J. Mr. Anton Zbaničnik iz Pittsburgha. Bil je na Ellis Islandu pri priselniškem komisariatu. Včeraj zvečer je odpotoval proti Pittsburghu.

TURŠKO VOJAŠTVO SE JE USTAVILO

Vsa znamenja kažejo, da so bile sovražnosti med Turki in zavezniški za enkrat preprečene.

Carigrad, Turčija, 25. sept. — V oficijelnem angleškem sporočilu, ki je bilo objavljeno tukaj, se glasi, da se je oddelke turške kavalarije, ki je prodrli z soboto ponoči pri Čanaku v nevtrarno ozemlje, umaknil do Beiramanika, potem ko se je vršila konferenca med zastopniki turških in angleških sil. Turki so se umaknili pod kritjem bele zastave. Njih prodiranje se je končalo, ko je dobil turški poveljnik od Angležev obvestilo, da bo vsako nadaljno prodiranje povzročilo sovražnosti, ki bi ne bile lahko usodopolne za Turke.

Turški nacionalisti so zahtevali v svojem zadnjem ultimatu jamstva za povratek Tracije. Doba za odgovor na zahteve je potekala ob petih zjutraj in turška kavalarija je pričela nato prodirati preko nevtralnega ozemlja.

Tukaj so odredili vse potrebno za odpor proti eventualnemu napadu kemalistov.

Glavni stan zavezniških, ki se je nahajal dosedaj izven mesta, je bil premeščen v angleški glavni stan, ki se nahaja v neki turški vojašnici v sredini evropskega mestnega dela. Odrejeno je bilo vse potrebno, da se vzdrži mir in red.

Admiral Bristol, poveljnik tukajšnjega ameriškega mornariškega oddelka, je odredil vse potrebno za varstvo Amerikancev. Dva častnika sta tekom noči ne prestano na straži in ameriški mornariški vojak stražijo vse dohode.

Semkaj je dospel belgijski parnik "Maria Lujza" iz Beiruta v Siriji ter privedel s seboj 1500 armenskih sirot iz notranje Anatolije. Otroke bodo nastanili v ameriškem zavetišču.

Atene, Grška, 25. septembra. General Papulos, prejšnji poveljnik grške armade na smirski fronti, je bil imenovan generalnim guvernerjem Tracije. Ko je prevzel to mesto, je stavil pogoj, da hoče imeti proste roke v vojaški in civilni upravi.

Tukajšnji diplomatski zastopniki Anglije, Italije, Rumunske, Jugoslavije in Bolgarske so se danes posvetovali z grškim ministrom za zunanje zadeve glede iztočne Tracije.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRILIJI, ITALIJI IN ZASE-DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštini čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron \$ 1.30	1,000 kron \$ 4.00
400 kron \$ 1.75	5,000 kron \$19.50
500 kron \$ 2.15	10,000 kron \$33.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Operiti in Zadru.

50 lir \$ 2.70	500 lir \$23.25
100 lir \$ 4.90	1000 lir \$45.00
300 lir \$13.95	

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvestotisoč kron ali pa dvatisoč lir dovoljujejo se poseben popust.

Vrednost kronam, dinstarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Revenue Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	\$6.00	For one year in advance	\$6.00
For six months in advance	\$3.50	For six months in advance	\$3.50
For three months in advance	\$2.00	For three months in advance	\$2.00
For one month in advance	\$0.50	For one month in advance	\$0.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenimi nedelji in prazniki.

Dopisni listi podpišani in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi pošljeno bivališče naznanijo, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: BR 2278

IRONIJA USODE.

V Trstu so se zbrali zastopniki italijanske industrije, da v družbi političnih kolovodij razpravljajo o vprašanju, kako obnoviti prekinjeno trgovino z Rusijo ter obenem pomagati Trstu, katerega je uničilo italijansko "odrešenje".

Trst je danes mrtvo mesto, o tem ne more biti najmanjšega dvoma.

Upropastili pa so ga Italijani sami s svojim blaznim šovenstvom, svojim "Alala" navdušenjem, ki ga je zbralo pod svoje okrilje celo barbarstvo Italije, pričenši s prismojenjem D'Annunzijem pa do zadnjega tržškega fakina, ki je nosil lakaste čevlje ter se postavljaj po Aequodottu in Via Giulia, dokler so hodili po tržških ulicah avstrijski oficerji in policisti oboroženi z žilavkami.

Prosperiteta, ki je nekoč naravnost izzivalno silila v nos vsakega, ki je prišel v Trst, je izginila kot migljaj čarobne palčice.

Velika prosta luka, — ne glede na staro mesto, — se je preprovala z bahatostjo, ki je nekoč značila pokret Benetk, Genove ter drugih trgovskih središč srednjeveške Italije.

Kakor hitro pa je izginila z javnih poslopij Trsta črno-žolta zastava ter je bila dvignjena zastava Piemonta in Sardinije, je izginila tudi proslula prosperiteta Trsta.

Mati Italija, toliko opevana, tako srčno zaželjena od slovenskih, nemških grških in turških renegatov, ki predstavljajo jedro tržškega prebivalstva, se je izkazala kot mačeha.

Ne hudobna mačeha, a mačeha, ki nima sredstev, da bi skrbela za svoje "odrešene" otroke vsaj na tak način kot je skrbel nekoč trinog, kraljujoč na Dunaju.

Zapuščeni je pristan, in le semptam priplave kaka ladja v luko, ki je bila nekoč polna življenja in drvenja.

Italijanski industrijaletci so se zbrali v Trstu ter sklenili pozvati vlado, naj obnovi trgovske odnose z Rusijo.

Razmišljali so tudi o tem, kako bi bilo mogoče obrniti vso proti jugu namenjeno trgovino Poljske, Avstrije in Madžarske v Trst ter vrniti na ta način vsaj deloma prosperiteto, katero je užival za časa vlade Habsburžanov.

Značilno pri tem pa je, da niso ti italijanski industrijaletci in politiki niti z eno besedo omenili Jugoslavije, ki je vendar njih neposredna sosedja ter zaledje takozvane Julijske Beneške, "odrešene" domovine naših Kraševcev.

Dozdeva se nam, da italijanski mogotci, laži-mogotci, sploh ne upoštevajo Jugoslavije, da jo smatrajo za prosto lovišče, kamor se sme priključiti vsak italijanski mešetar ter slepariti lahkovorne ljudi.

V primeru z Madžarsko, Avstrijo in Poljsko je Jugoslavija upoštevanja vredna dežela, ki bo delala Italijanom še dosti preglavic, če se ne bodo italijanski šoveni in imperijalisti še pravočasno spametovali ter prišli do spoznanja, da se politika nasilja, dvostrčnosti in machiavelizma ne izplača, — vsaj ne v boju proti nagdu, ki je ti soč le prenašal tuje robstvo ter stal na braniku svojih elementarnih pravic kot en mož.

Konferenca, ki se je vršila v Trstu, je pričela graditi svojo pomembno stavbo na pesek.

Trst bo živel, obstajal ter se procvatil šele tedaj, ko bo črpal svoje življenske sile iz neposrednega, zaledja, ki je sedaj Jugoslavija, ter ne bo nikdar ničesar drugega, — tako nam pomodi Bog.

Pismo fabriške delavke.

Delavka je poslala pismo, v katerem opisuje svoja trpljenja in razočaranja tekom sedmih let neumornega dela v tvornicah. — Ona je takozvana sezijška delavka, v stroki, kjer delajo par tednov v letu s polno paro, a morajo nato počivati po več mesecev ter si iskati med tem časom drugega dela. Ker je to pismo skrajno poveljivo, smo sklenili priobčiti ga.

— Dragi gospod: — Ob različnih prilikah ste skušali vbiti ne razsodnim ljudjem v glavo dejstvo, da je naprimer delo veselje in radost v življenju človeka; da je delo vsemogočno zdravilno sredstvo za vse duševne bolezni. To je resnica, če je delo zanimivo, progresivno in če se slaga z naravo dotičnega, če skuša spraviti na dan najboljše, kar je v vas in če vas bodri k podvojenim, vedno večjim naporom, — le plemenitejšim, lepšim stvarim.

Vzemimo pa, da je vaše delo nekaj ravno nasprotnega? Vzemimo, da mori in uničuje v vas vse finejšo občutke? Da ubija vse vaše upanja in vaše ambicije? Da so vsi vaši napori zastoj? Da je surova sila več vredna kot pa možgani, kvaliteta? Da je najmanjši kosček inteligence in vzgoje pripraven povod, da vas zmehčajo ter žalijo, dokler ne postane vaš duh otopen. Kaj more take vrste delo storiti za posameznika?

ginila za obzorje. Oni ljudje zrojo gotovo v bodočnost ter vidijo v medli daljavi blesteči vrhunec uspeha, a jaz ne vidim drugega kot izjolvljenje. Pred sedmimi leti so me sile razmer prisilile pokati si službo v neki tvornici za izdelovanje ženskih oblek in to je bila edina izbira med potopom ali plavanjem. V tej tvornici sem še danes, a bolna in izmučena do smrti. Naveličala sem se boja. Naveličala sem se ukazovanja formana ali forelady: —

— Ne blebetejte. Hurry up!

Naveličala sem se malenkostnih sumenij ter ljubosumnosti. Sita sem onih surovih pripovedk ter dovtipov, polnih namigavanj. Sita tem razdeliti se na dva dela, da zadostim poveljem bosa in obenem tudi unije. Sita sem stati po osem ur na dan na nogah ter zapenjati obleke ali jemati z njih nitke ter imeti koncem dneva občutek, da obstaja moje telo iz nog. Naveličala sem se tega večnega pritrjevanja gumbov, zaponk in drugih drobnarij. Naveličala sem se tega večnega priganjanja iz rok priganjača, ki je višji od mene le raditega, ker zna boljše priganjati. Kljub temu pa mi je žal tudi za njega. Prišel je najbrž iz kake male kmečke vasi v Rusiji ali Italiji, brez vsakega šolanja ali poželjenja po šoli, a z žilavostjo polja v svojih žilah. Tukaj so mu vcepili veliko poželjenje, da napravi dosti denarja in tvorniško deklco so ustvarili kot priročno sredstvo v dosegu tega cilja. Ona je avtomatični stroj, katerega je treba do skrajnosti izrabiti. Kadar pa se polomi vsled prevelike porabe, ga vržejo na stran kot star čevljev ter stavi jo novega na njegovo mesto.

Tvorniško ozračje, ali kot že hočemo imenovati to izbežno stvar, ki učinkuje z isto gotovostjo kot potašen strup, se je zagreblo prav v moje bistvo. Izmozgalo me je ter me napravila neobčutljivo. Dušilo in stiskalo me je dolga leta in sedaj sem gotova. Pričela sem se pogrezati in ni mi žal za to. In ravno to je, česar si ne upam storiti. Imam namreč ljubljeno ostarelo mater, za katero moram skrbeti in ki me potrebuje. Jaz sem edini vzrok, da sploh še živi. Kaj pa naj storim? Lahak izhod bi bil, če bi se poročila, kaj ne? Jaz pa pripadam o nemu bedastemu, starinskemu tipu, ki še vedno veruje v ono izvanredno redko stvar, ljubezen, čeprav je šla nekoč mimo mene. Moji čari na ženitovanjskem trgu pa bi tudi ne povzročili zmed med zakončastimi. Jaz sem, kot vidite, posebnost, za katero nima sedanji svet niti simpatij, niti prostora.

Jaz zaslužim od petdeset do šestdeset dolarjev na teden, kadar delam. Delam pa šest do osem tednov, ki so znani kot "rush season" in tej sledi doba osmih do dvanaestih tednov, ko se potikam od šestih jutraj pa do šestih zvečer ter iščem drugega dela, nar kar preživim ostali čas v postelji, da olajšam svoje bolesti. Najhujša bol, katere ne ozdravi nobena medicina, pa je srčna bol. Neprestani napor, da izhajam s svojimi sredstvi, čeprav se mi to dejanski nikdar ne posreči, me je čisto izrabil in izmozgal. Nobenih upanj nimam več, nobenih ambicij in nobenih želja, a radi mater, da bi rada za dosti manj denarja pri stvari, ki bi bila stalna in mogoče je, da bi okrevala ter se sprijaznila s svojo urodo. Kje pa dobiti kaj takega?

Kdo bi mi hotel pomagati ali mi dati nasvete? Prijatelji? Imela sem jih, a take vrste, ki poznajo človeka le v solčnih dnevih in izginili so. Neki zdravnik mi je rekel, naj jemljem redno toniko. Kak duhovnik bi mi brez dvoma svetoval, naj molim. Kdo naj mi torej pomaga? Številne ženske iz takozvane "družbe", ki opravljajo socialna dela? Našla sem, da se zavzamejo take ženske za deklco šele takrat, ko je že vrgla od sebe dragoceni zaklad ponosa, časti in notranje sreče. Te ženske nočejo spoznati, da je preprečeno zla bolj važno kot pa zdravljenje že obstoječega in da pomenja uspešno odpraviti zlo, če se odstrani njega vzrok. Kdo pa hoče poslušati klice navadne tvor-

niške deklce, izobčene sedanje supra-moderne družbe?

Marsikdo bo vprašal, kakšno pravico ima tvorniška deklca do sanj, upanj in ambicije? Ona ima svoje mesto, svoj zaslužek ter se ne sme pritožiti. V tvornici naj ostane ter se pripravi počasi na bivanje v domu za duševno piket-ni službi stare ženske. Če pa je prav posebno srečna in se prehladi v piketni službi tekom stavke, katero priredi unija, kadar se zdi njej ugodno, pa je sprejeta v kraj onstran groba, kjer je avtokracija nepoznana stvar. Med tema dvema možnostima pa obstaja še vedno tretja, da se bo usmili kak sodelavec ter jo vzel. Nato pa se nastani ter preživi polovico svojih dni v klinikah bolnic v brezuspešnem naporu, da popravi polomljeni stroj svojega telesa, dočim je druga polovica dni posvečena skrbi za slabotno ter z vsemi nadlogami obloženno dete. Ali moreta dati izmučen in izdelan delavec, ter mati v istem položaju svojemu otroku zdravo dedščino?

Domnevam, da sem ustaške narave, vendar pa nočem čakati na tako bodočnost. Življenje je bilo kruto z menoj. Gotovo je še dosti takih kot sem jaz, a razlika obstaja v tem, da si mo pri meni preje sededlo kot pri drugih. Ali pa sem mogoče preveč zahtevala od življenja? Mogoče. Nikdar pa si nisem želela brezdolja, razkošja, slave in bogastev. Želela sem si le prilike, da delam pošteno in častno pri stvari, ki bi mi ugajala in da zaslužim toliko, da bi lahko izhajala z materjo, a vse kaže, da sem zahtevala in pričakovala preveč.

Če bi mi narava ne dala ljubezni in hrepenenja po lepših in globljih stvareh, bi bila mogoče zadovoljna s surovimi in cenenimi stvarmi, katere nudi človeku tvornica.

Večina ljudi ima ušesa, a noče slišati, oči, a noče videti ter srca, ki nočejo čutiti razven zase in ta moja povest ne bo nič drugega za večino kot nadaljna taka žalostna povest.

Ne skušam zahvaliti se vam, ker vas ne poznam.

Udana vam

Iz Jugoslavije.**Rusko srebro v Kotoru.**

Leta 1920. je prispela v Kotor ruska ladja "Samara", ki je pripeljala srebne zaloge Petrograjске deponitne banke v teži nad 100.000 kg. Ta zaloga je spravljena v nekem vložkem poslojajo. Preteklo leto je bil del te zaloge prodan in na nekem angleškem parobrodu odpravljen v inozemstvo. Sedaj se prodaja teh srebrnih zalog nadaljuje ter so kupci večinoma angleški agenti.

Ovce iz Nemčije.

Iz Beograda poročajo, da je poljedelsko ministrstvo odposlalo te dni komisijo treh članov v Nemčijo, da prevzame ovce na račun reparacije (vojne odškodnine). Ta kontingent šteje 57.000 komadov. Komisija je prevzela ovce v Württembergu.

Vagoni za prevoz svežega mesa.

Iz Beograda poročajo, da je ministrstvo saobraćajna naročilo na Nemškem na račun reparacij 500 vagonov za prevoz svežega mesa.

Dalmaciji grozi lakota.

Iz raznih krajev Dalmacije prihajajo žalostna poročila o lakoti, ki grozi tej pokrajini prihodnjo zimo. Strahovita vročina in suša trajajoča več mesecev, je uničila tudi ono male posevke, ki se nahajajo v Dalmaciji. Listi pozivljajo vlado, da ukrene vse mogoče da se prepreči strahota lakote.

Prebivalstvo jugoslovanskih mest.

Po uradnih podatkih o rezultatu ljudskega štetja šteje jugoslovanska prestolnica Beograd 1.117.400 prebivalcev; Zagreb jih šteje 108.338, Subotica 101.857, Sarajevo 60.083, Ljubljana 53.306, Novi Sad 39.147, Osijek 31.641, Split 31.542, Maribor 30.641, Nis 25.094, Zemun 18.122, Karlovac 16.827, Mostar 16.541, Banjaluka 16.413, Varaždin 13.645, Dubrovnik 13.150, Srebrenica 13.214, Brod 10.250, Vukovar 10.244 in Vin-kovci 10.173 prebivalcev.

Peter Zgaga

Samec je čudna stvar pod božjim solncem.

Vedno godrnja, nikdar ni zadovoljen.

Doma, mu ni nič kaj prav, če gre z doma, je pa zopet nezadovoljen.

Vsak samec naj bi se oženil.

Bo že vsaj takrat zadovoljen, ko ne bo doma.

Najnovejša modna dolga krila so zaustavila napredovanje moških.

Iz Jugoslavije poročajo:

— Naš kralj je demokratičen kralj. Najbolj zadovoljen je med svojim ljudstvom.

S kmečko ženico se podomače pogovarja, slovenskega kmeta vprašuje o letini in davkih. Ko je zadnjič hodil po Gorenjskem, je srečal mladega, sedemletnega fantiča. Mladič ga je začuden gledal, ko mu je tuji gospod med smehom dokazoval, da je kralj Jugoslavije.

To poročilo je povsem nedolžno, toda značilno obenem.

Nastopili so pač časi, ko se ne more z resnimi besedami dokazati in upravičiti kraljestva.

Čisto navaden Afrikanec, napol-divjak, je porazil simbol francoskega viteštva, rokoborca Carpentierja.

Zamorec mu je zlomil nos ter mu napolnil oči s krvjo.

Zujim je bil v šestih rundah gotov.

Gorila bi naprimer premagala našega narodnega junaka Dempseyja v desetinki sekunde.

Nobena gorila pa še ni toliko napredovala, da bi znala podpisati svoje ime.

Za Dempseyja sklepa in podpisuje pogodbe njegov manager.

V nedeljo so pomaknili ure za eno uro nazaj.

Prijatelji, celo poletje ste štediti čas. Koliko ste ga prištedili?

Ameriška ustava ima devet-njast ali dvajset amendentov. Med vsemi amendamenti je pa le eden, ki nosi delu ameriškega naroda fakičen dobiček.

To je osemnajsti amendent.

Država Kalifornija in Ohio bosta vedno njegovi vneti zagovornici.

V Trsu izhaja v slovenskem jeziku komunističen list "Delo".

Urednik je Italjan, in list se tiška v laški tiskarni.

Njegova politika je v prvi vrsti italijanska. Vabljuje komunistične muzike in slovenskega jezika se samo zategadelj poslužuje, da spravlja naše slovenske zaslepljene v laški tabor.

To je tudi en vzrok, zakaj mora biti vsak pameten človek proti monarhijam ter proti kraljem in cesarjem.

Belgrajska "Tribuna", ki ima dobre zveze z ministrstvom vnanjih zadev, poroča, da bo vprašanje prince Jurija rešeno na sledeči način: prince Jurij bo sprejemal letno 360.000 frankov, če bo živel v inozemstvu. Če bo pa živel doma, mu bodo dali 1.200.000 dinarjev letno. Na razpolago bo prince Jurij dobil tudi dva državna avtomobila in na primernem mestu v Belgradu dostojno stanovanje.

Vsem še enkrat naznanjam, da se na pisma brez podpisov kate-raz danzadnem dobivam, ne oziram.

Moč zavznikov se manjša.

Ves zavzniki svet, v katerem je baje zbrana duševna in fizična moč celega sveta, trepeta pred peščico turške nesnage.

V Washingtonu nameravajo sprejeti postavo, ki bo prepovedovala trti rasti.

Ljudstvo namerava sprejeti postavo, ki bo določala, da mora imeti vsak kongresnik in vsak senator že vsaj za leknik pameti.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katni. Jednata

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 932 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZIC, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 750 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilce: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi glenarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica spicvala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednata se priporoča vsem Jugoslovonom za obilen pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev so pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.**Nabrežinski kamnolomi.**

Že precej se je govorilo, pisalo in razmišljalo o nabrežinskih kamnolomih. Že 4 leta kliča ta nekoč tako cvetoča in zdaj popolnoma utita industrija, kjer bi lahko bilo na tisoče delavcev svojega zaslužka, vse zastoj na pomoč centralno vlado. — Tako piše v "ni zadnjih števil" "Il Friuli".

Pred vojno in daleč nazaj že je dovel nabrežinski kamen, ki so ga v veliki množini vozili celó v Južno Ameriko in na Angleško. Ob času, ko je začela vojna, so obdelali letno 9000 kubičnih metrov marmora in je bilo pri tem delu zaposlenih 3000 delavcev. Med temi je bilo vse polno Nabrežincev, tudi zelo veliko število Slovencev, poleg tega pa Italijanov, posebno Furlanov, ki jih je dnevno po en vlak pripeljal na delo in zopet odpeljal domov zvečer. Ko je prišla vojna, so bile razdrite in uničene vse moderne naprave, tako da je bila industrija po končani vojni popolnoma na tleh. Danes znaša produkcija marmora letno 150 kubičnih metrov, zaposlenih pa je 150 delavcev. To je malenkost v primeru s stanjem pred vojno. Kje so danes vsi tisti tisoči delavcev, ki so pred vojno služili krnih v Nabrežini? Ali so res brez dela ali pa trpe pomanjkanje? Treba bi bilo samo, da bi se država malo zavzela za to, da popravi, kar je vojna uničila, pa bi bil rešen vsaj del brezposelnosti, saj pravijo, da ima nabrežinski kamen še vedno dovolj odjemalcev po svetu. Toda vlada se ne zmeni niti za to, da bi popravila naprave, ki so uničene, ker drugega niti nihče ne zahteva. Tako sodeluje vlada s svojo nemarnost pri tem, da se popolnoma uniči cela nekdanja tako lepo evropejska industrija, da bo brez dela še tistih par delavcev, ki danes dobe tam svoj kruh in zaslužek. Raje kot dati nekaj denarja za popravilo naprav, plačuje vlada podporo brezposelnim, kar je gotovo mnogo več stane. — Pe "Edinosti".

Po nesreči prišel pod avtomobil.

66letni Josip Kerkoč iz Plavj je bil mirnega koraka proti Trstu, ko je za njim pridrdral avtomobil. Starček ni slišal šoferjevega znaka ali pa se ni utegnil pravočasno izogniti, dejstvo je, da ga je avtomobil podrl. Ravnati starec si je pri tem zlomil nogo. Šofer ga je pobral v svoj avtomobil ter ga odpeljal v tržško bolnišnico.

Kmetica pod tramvajom.

18letna kmetica Josipina Slavec iz Osna se je vozila s tramvajem proti Sv. Soboti. Pri nekem ovinku jo je tako zaneslo, da je padla pod tramvaj. Zlomila si je pri tem levo nogo. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v tržško bolnišnico.

Z nožem ga je napadla.

30letni delavec Nazarij Kocijančič, stanujoč v ulici Giuliani št. 23 v Trstu, je že pred časom doznal, da ga neka sosedka neprenehoma ob vsaki priliki obrekuje. Te dni jo je ustavil v veži svojega stanovanja ter jo pozval na odgovornost radi njenega postopanja. Mar bi bil molčal. Ženska je začela kričati kakor obsedena, hotela je udariti Kocijančiča, in ko se ji je ta izognil, je potegnila nož, ki ga je imela pri sebi, ter ga zabodla v desno roko. Odpeljali so ga v bolnišnico. Razjargeno žensko pa so komaj ukrotili.

Otrok se je opeknel.

Ernest Preizgar, doma iz Plave na Goriskem, star komaj 2 leti in pol, se je približal, uporabivši trenutno odprtost matere, k ognjišču in hotel v svoji radovednosti malo povohati in polaskati po lon-

October 1.**S TEM DNEVOM SE PRIČNE OBRESTOVANJE ZA NOVE VLOGE NA****"Special Interest Account"**

Namesto da držite Vaše prihranke doma naložite jih pri nas sigurno in obrestonosno po — 4%.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York City[Glavno zastopstvo
Jadranske banke.]

KAPITAN BLOOD

NJEHOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

5

(Nadaljevanje.)

— Prav nič ne prikrivam svojih zvez z vojvodo iz Monmoutha. Vzemem nase vse posledice. Prosim vas, da jih vzamem nase po obravnavi, katero bodo vodili meni enaki, kot je rekel doktor.

Slabotni glas je utihnil in sledil je kratek molk. Kot že običajno pri širokoustnih ljudeh, je ticalo precej bojazljivosti globoko v sreu Hobarta. Objava o lordskem činu ranjenega se je dotaknila teh globin. Imel je velik strah pred naslovji. Bal pa se je tudi svojega polkovnika, Percy Kirke ni priznašal takim, ki so delali napake.

Z eno samo kretajo je zadržal svoje ljudi. Moral je premisljati. Mr. Blood, ki je zapazil to njegovo obotavljanje, je dodal še nekaj gradiva za razmišljanje kapitana.

— Spomniti se morate, kapitan, da mora imeti lord Gildoy dosti prijateljev in sorodnikov na Tory strani, s katerimi bo imel opravka polkovnik Kirke, če boste postopali z njegovim lordstvom kot z navadnim klatežem. Bodite previdni, kapitan, ali kot sem že rekel, si boste spetletli danes jutraj vrvice za svoj lastni vrat.

Kapitan Hobart je z zanimljivo kretajo potisnil na stran to svarilo, a se kljub temu ravnal po njem.

— Primite posteljo, — je rekel svojim vojakom, — in odnesite ga na njej v Bridgewater. Spravite ga v ječo, dokler ne dobim nadaljnih povelj glede njega.

— Mogoče ne bo prenesel potovanja, — se je upiral Blood. — Slab je tako, da se ga ne sme premakniti.

— Tem slabše zanj. Moj posel je loviti ustaše, — je rekel kapitan, ki je z nadaljnjo kretajo ponovil svoje prejšnje povelje. Dvo vojaka sta prišla posteljo ter jo dvignila.

Lord Gildoy je z velikim naporom dvignil roko ter jo obrnil proti Mr. Bloodu. — Gospod, — je rekel, — dolžan sem vam dosti. Če ostanem živ, bom premisljal, kako odplačati ta dolg.

Mr. Blood se je v odgovor priklonil. Nato pa je rekel vojakoma:

— Nosite ga previdno. Njegovo življenje je odvisno od tega.

Ko so njegovo lordstvo odnesli, je postal kapitan zopet prešeren. Obrnil se je proti hišnemu gospodarju.

— Kakšne nadaljevalne proklete puntarje skrivate tukaj?

— Nikakih drugih. Njegovo lordstvo ...

— Z njegovim lordstvom smo že opravili za enkrat. Z vami pa bomo imeli opravo v enem trenutku, ko bomo preiskali hišo. In, pri Bogu, če ste me nalogali ... Prenehaj je govoriti ter dal noko povelje. Štirje dragonce so odšli. Trenutek pozneje so že bučno iskali po sosednji sobi. Medtem pa je hotel kapitan po večji naokrog ter tolkel po lesenih obodih s kopitom svoje teže pištole.

Mr. Blood je spoznal, da nima nobenega opravka več v tej hiši.

— Z vašim dovoljenjem, vam želim zelo dober dan, — je rekel.

— Z mojim dovoljenjem boste ostali še nekaj časa, — je ukazal kapitan.

Mr. Blood je skomignil z rameni ter sedel na stol.

— Strašno ste pusti in nadležni, — je rekel. — Čudno, da vaš polkovnik še ni zapazil tega.

Kapitan pa se ni brigal za njegovo pripombo. Obstaj je, da pobera s tal umazan in prašen klobuk, na katerega je bilo pritrjenih par hrastovih peres. Ta klobuk je ležal v bližini stiskačnice za perilo, v katero se je bil skril nesrečni Pitt. Kapitan se je zlokobno nasmehnil. Njegovi oči so spale po sobi, obstale najprvo na gospodarju, nato obeh ženskah v ozadju ter končno na Mr. Bloodu, ki je sedel s prekrižanimi nogama, navidez povsem brezbrizno, čeprav ni kazala njegova zunanja brezbriznost resničnega stanja njegovega duha.

Nato pa je stopil kapitan k stiskačnici ter odprl eno krilo masivnih hrastovih vrat. Prijel je Pitta za vrat ter ga potegnili ven.

— In kdo je ta hudič? — je pobaral. — Zopet kak plemenitaš?

Mr. Blood je takoj videl pred svojimi duševnimi očmi one vislice, o katerih je prej govoril kapitan in tega nesrečnega mladega mornarja, ki bo krasil ene teh vislice, obešen brez obravnave, mesto one druge žrtve, za katero je bil kapitan Hobart osleparjen. Takoj si je vsled tega izmislil ne le naslov, temveč celo družinsko drevo za tega mladega ustaša.

— Pri moji veri, reki ste, kapitan. To je baron Pitt, prvi nečak Sir Thomas Vernona, ki se je poročil z ono Moll Kirke, sestro vašega lastnega polkovnika ter nekoč dvorno damo kraljice kralja Jamesa.

Tako kapitan kot jetnik sta zazijala od presenečenja. Ker pa je mladi Pitt lepo molčal, je kapitan grdo zaklel. Nato pa se je zopet ozrl v svojega jetnika.

— Kaj ne, on laže? — je zarohnel, prijel mladeniča za rame ter bulil v njegov obraz. — Kaj ne, da me vleče?

— Če mislite kaj takega, — je rekel Blood, — ga obesite in videli boste, kaj se bo zgodilo z vami.

Dragonce se je ozrl na zdravnika in na to na svojega jetnika.

— No, — je rekel končno — ter vrgl jetnika v okrilje svojih mož, — odvedite ga v Bridgewater. Zvežite tudi onega le tam, — je nadaljeval ter pokazal na Baynesa. — Pokazali mu bomo, kaj pomenja jemati pod streho ter skrivati puntarje.

Nastal je trenutek zmede. Baynes se je skušal opravičiti prijemajo dragoncev ter protestirati na vse grlo. Preplašeni ženski sta kričali, dokler ni prevzel obeh še večji teror. Kapitan Hobart se ji ma je namreč približal. Prijel je deklico za ramena. Bila je plavalasa, lepega obraza, z mehkiimi, sinjimi očmi, ki so proseče zrlje v lice dragonea. On se je sklonil nad njo, jo prijel za podbradek ter jo poljubil na brutalen način.

— To mislim za res, — je rekel ter se kruto smejal. — To naj te pomiri, mala ustašica, dokler ne opravim s temi lopovi.

Obrnil se je ter jo pustil napol nezavestno v objemu njene matere. Njegovi možje so stali ter čakali nadaljnih povelj.

— Odvedite ju. Kernet Drake naj pazi nanje. — Njegovo oko je zopet splavalo k deklici. — Jaz ostanem še nekaj časa, — da preiščem ta prostor. Mogoče se skrivajo tukaj še nadaljnji puntarji. — In takoj je dostavil: — In tudi tega vzemite s seboj. — Pri tem je pokazal na Mr. Blooda. — Naprej!

Mr. Blood se je zdramil iz svojega premišljanja. Mislil je namreč že ves čas na svojo škaflojo z instrumenti, kajti v njej je bila lanceta, s katero bi lahko izvedel nad kapitanom kaj dobrodelno operacijo. Dobrodelna bi bila namreč za človeštvo. V vsakem slučaju je bil dragonec polnokrvn ter bi koristilo precej obilno puščanje krvi. Težko pa je bilo ticalo v tem, kako najti priliko za kaj takega. Prišel se je vpraševati, če bi mogel zvabiti kapitana na stran s kakšno povestjo o skritih zakladih, ko je nenadno prekinjenje napravilo konec vsem njegovim spekulacijam.

(Dalje prihodnjik.)

Novice iz Slovenije.

Samomor trgovca.

V Dolenji vasi se je ustrelil Anton Klun, trgovec. Iz težkega revolverja si je pred zrcalom pognal kroglo v glavo. Bil je takoj mrtev. Klun, ki je bil vdovec, je neposredno pred samomorom napravil oporoko. Kaj je premožnega moža gnalo v smrt, ni znano.

Gozdni požar

Iz Begunj poročajo: Žalostno je, ko začujes glas zvona ali topičev pok, ki ti naznanja požar, in to v tej veliki suši, ko več, da je opasnejše in trudnejše. Mnogi izletniki in hribolazci poznajo le po dolino "Drago", ki leži za Begunjami. Na desni in levi se razprostirajo gozdovi, med njimi pa tuptati tudi male planinske seče, kjer spravljajo ljudje seno ter ga devljejo v kope. Dne 10. avg. popoldne je nenadoma začelo goriti nevarnost tem večja in delo tem v "Sivari" na desno od "Drage" pod neko kopo. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Plamen je lizal dalje in kmalu je bil sosednji gozd v ognju. Ogenj je napravil štirim gospodarjem zelo veliko škodo.

Požar na Dolenjakem.

V kozoletu pošestnika Ivana Klinea v Kamnem vrhu je vsled neprevidnosti izbruhnil požar, ki je uničil velik nov kozolet in zraven stoječi skedenj. Izrednemu naporu na pomoč prihiteli gasilni društveni in okolnosti, da je vester svojo smer izpremenil, se je zahvaljival, da ni pogorela vsa 17 hiš bročeva vas. Škoda znaša pol drugi milijon kron, ki je le deloma krita z zavarovalnico.

Desetletnica gasilnega društva.

Prostovoljno gasilno društvo v Oplotnici je proslavilo 10letnico svojega obstoja. Bila je lepa prireditve, katere se je udeležilo nad 100 gasilcev iz sosednih krajev.

Novice iz Prekmurja.

Na poti med Dol. Lendavo in Mursko Soboto se je nenadoma vnel tovorni avtomobil, last gradbene sekcije v Murski Soboti. Avtomobil je bil naložen s premogom za državni kolodvor. Kako je nastala eksplozija, se ne ve. Šofer se je opekel po obeh rokah. Gašenje na odprti cesti ni bilo mogoče. Nekaj prenoga je zgorelo, ostalega pa so zmetali na tla. Avtomobil je skoraj ves zgorel.

Dne 12. avg. zvečer se je nebo naenkrat potemnilo; nastal je močan pišč, vse je steklo, da se je preje rešilo domov. Medtem pa je začel grmeti in treskati, in viliha se je močna ploha. Med treskanjem je tresčilo v Murski Soboti v Malokaniški ulici v hišo št. 150. Poleg hiše nahajajoča se s slamo krita šupa, ki je bila polna žita, je bila naenkrat v ognju, ravno tako tudi poleg stoječi svinjak. Zaradi nedostajanja vode je bilo gašenje zelo oteženo. Šupa, svinjak in stranišče so do tal pogoreli; žito je deloma zgorelo, deloma pa bilo poteptano, zmočeno in uničeno. Ravno tako je pogorelo vse poljsko orodje. Lastnik trpi občutno škodo. V istem času, kot v Murski Soboti, je bilo opaziti še dva požara zunaj mesta, kjer je tudi udarila strela. Treskanje je polagoma nehalo, daž pa, ki so ga vsi tako željno pričakovali, je padel še vso noč in prinesel mnogo blagoslova.

Lepuša Zvetan, posestnik v Šaloveh, je vozil s konji cement iz Dol. Lendave domov. Nasproti mu je pridrvel neki avtomobil, katerega so se konji tako ustrašili, da so zavozili v stran. Voz se je pri tem prebrnil. Lepuša pa si je pri padcu zlomil desno nogo.

Povišanje plač

Gremij trgovcev v Prunju je obvestil svoje člane, da se je na izrednem obnem zboru soglasno sklenilo 50odstotno zvišanje plač vsem trgovskim nastavljenecem, moškega kakor tudi ženskega spola. Sklep je veljaven od 1. avg.

Tatovi na delu.

V hišo posestnika Janeza Avsenka v Zverčah so vlomili neznan tatovi ter odnesli razne obleke v vrednosti nad 20,000 K.

V Ljubljani so bile izvršene sledeče tatvine: V Skabernetovi trgovini je bila Jeri Novak ukradena ročna torbica, v kateri je bilo 10 dolarjev, 10,000 K in razne listine. — Na gl. kolodvoru je bil Jožko Pristav iz Vranjske pri Splitu iz ročne torbice ukradenih

5200 K. Mariji Španjol iz Trzica pa 6000 K. Okradeni so bili nadalje: Fran Seagnetti, natakargica Biderman, vdova Marija Kovačič in služkinja Marija Rus. Tudi na ljubljanskem trgu so tatvine take, rekoče na dnevem redu.

Aretacija defraudanta.

Mariborska policija je aretirala zaradi prestopka potnih predpisov Građana Hugona Perkota, katerega je ljubljanska policija zasledovala zaradi defraudacije sukanca v vrednosti 15,000 kron. Perko je bil oddan v zapore ljubljanskega deželne sodišča.

Dr. Šusteršič se vrne v Slovenijo.

Beograjski list "Politika" doznava iz zanesljivega vira, da je vlada privodila in izdala potrebne listine, da se dr. Ivan Šusteršič vrne v Jugoslavijo. Dr. Šusteršič biva že dalj časa v Voldersu na Tirolskem.

Izpremembe v državni službi.

Začasni kancelist Jakob Kuhar pri policijskem ravateljstvu v Ljubljani, je imenovan za definitivnega kancelista pri istem ravateljstvu.

Višji pisarniški oficial Jos. Perko pri sodiščih v Novem mestu, pisarniški oficial Ivan Radič pri sodiščih v Ljubljani ter zemljišnji vodja Karel Zupančič v Novem mestu so stalno vpokojeni.

Za sodne sluges so imenovani: orožniki podnadrednik Matija Kerzner za Čerknico, pomožni sluga Anton Knez za Laško in invalid Ivan Burja. za Lož.

Kako se v občini gospodari.

Iz Hrastnika poročajo: Na Dolu se je vršila dražba ribolova v potoku Brnica. Ta dražba ima dokaj zanimivo predzgodovino. Do lanskega leta je imel ribolov v zakup ravatelj kemične tovarne v Hrastniku Nemec inozemec B. za letno ceno 140 kron. Klerikalni občinski odbor, kakršen je bil prej, je hotel po posredovanju župnika pustiti še znanprej ribolov za isto ceno. Župnik je namreč imel od B. dovoljenje, tudi v enem delu potoka ribariti. Ker so na rodno-napredni občani za ta kšeft zvedeli, je G. ponudil za ribolov letno 560 kron, kakor je B. radodarno plačal 800 kron, kar je klerikalni občinski odbor odobril. Po dolgem prizadevanju so potem narodno-napredni možje pri raznih uradih in oblastih dosegli, da se ribolov zakonito odda dražbenim potom najvišjemu ponudniku. Pri sedanjih dražbi je prišel na dražbo in uradni kemik tovarne, ker B. kot inozemec ni mogel dražbati. Po dražbenem boju, ki se je posebno hudo bil med narodnim trgovcem S. in uradnikom kemik tovarne P., je dobil zadnji v zakup ribolov za 12,400 kron letno; obenem mora plačati kot kavajito za kupnik še dvojno svoto, tako da dobi občinska blagajna kar naenkrat 37,200 kron namesto po klerikalni metodi 420 kron. Zakup pa velja za deset let.

Himen.

Poročil se je nadežitelj v Višnji gori Vinko Okorn z gđ. Pepico Kovačevico iz Črnega potoka pri Šartnem pri Litiji.

Poročil se je Fran Mačkoveč, činovnik v ministrstvu saobračaja, z Maro Mesnerjevo v Kamniku.

Otvoritev šmarjetakih toplic.

Šmarjetske toplice pri Novem mestu, na novo sezidane, so bile otvorene v nedeljo 20. avgusta.

Smrtna kosa.

V Žireh je umrl Leopold Božič, nadežitelj v pokopju, v visoki starosti 85 let. Pokojnik je bil starostno kranjskega učitelstva in več let tudi član okrajnega šolskega sveta ter vrl in zvest tovariš.

Iz Konjice poročajo, da je po kratki mučni bolezni umrl tamkajšnji širok znani posestnik ter ustanovitelj in častni ravatelj konjiške posojilnice Ivan Šepic v visoki starosti 85 let. Pokojnik je bil kremenit značaj in prepričan narodnjak tudi v onih mindih časih, ko je šele vzkliła narodna misel v močno ponemčenih Konjicah.

Smrt v valovih Save.

Kakor poročajo iz Zagreba, sta pri kopanju v Savi utonila dva mlada človeka. Policiji je bilo pritu iz ročne torbice ukradenih

kopaleev skočil z obale v Savo ter kmalu izginil v valovih; hoteč rešiti tovariša, je skočil za njim drugi kopalec, a tudi tega je vrtnec kmalu potegnil v globočino. Trupel niso našli, po obleki pa je bilo ugotovljeno, da sta utopljena ključavničarska vajenca Leopold Štrbucel iz Rajhenburga in Jurij Štih iz Klanjca.

IŠČE SE DELAVCE

za John F. Casey Co. Plača je po \$5 na uro. Dela se 10 ur na dan. Dela dovolj 6—7 let. Zaspije se dolina in delati se bodo mostovi. Pišite na: Leopold Znidarski, Box 262, Bradenville, Pa.

POZOR!

Croft Lumber Co. rabi 20 mož za delati na železniški progi (railroad track). Delo stalno za več let. Plača po \$2.25 na dan ter hrana in stanovanje presto. Dela se 9 ur na dan. Dobremu delavcu plača tudi več. Rabi tudi enega boardiing bossa za pojasnila se obrnite na: Hubert Milič, Alexander Upsher Co., W. Va. (3x 26,28,30—9)

DELO SE DOBI

za delati drva. Dobra plača, dober gozd. Plača se po \$2.25 od kora ali na šiht po \$2.50 in hrano. Potrebjuje se 15 in več mož. — Dekoga Company, Jos. Cimpriz Camp, Kinzua, Pa. (26-28—9)

ŽENITNA PONUDBA.

Želim se seznaniti s Slovenko. Imam svojo domačijo in potrebujem dobro gospodinj. Jaz sem 45 let star. — John Kavčič, Box 373, East Palestine, Ohio.

Rad bi izvedel za MIHAELA KRESEVIČ, ANTONA BUTINAR in ANTONA VALENTIČ doma iz Staroda in Podgrada na Primorskem. Prosim jih, da se oglašijo, ali pa če kdo ve za kojega, da mi naznani njegov naslov, za kar bom zelo hvaležen. — Anton Stupar, Box 431, Oakmont, Pa. (26-27—9)

Podpisana želim zvedeti za naslov FRANKA BEDENK. Pred 4 leti se je nahajal v Chicagu, Ill. Prosim ga, da se mi javi ter naznani svoj naslov. Nadalje želim zvedeti za naslov mojih dveh bratrancev LOUISA in FRANKA GREGORC. Pred več leti sta se nahajala v New Yorku. Ker njima imam sporočiti nekaj važnega, prosim, da se mi oglašita. Obenem želim zvedeti za naslov mojih dveh prijateljev ANE MARIN in MARJE RAJS, stanujoči tudi v New Yorku. Upam, da se mi vsi gori označeni zglašijo, za kar se že vnaprej zahvaljujem. — Mary Bošter, 2815 West 10. Street, Indianapolis, Ind. (25-26—9)

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi uredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam, koda posredujejo izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej pošljete denar v ameriški valuti, boste prejeli ček ali nakazilo, da banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

H tveči se je, pa pri sestavi omenjene odredbe vstopala potreba iz milijev v koliko, da zamoramo za stran, ki ima izplačevanje v Ameriki, avstriji še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazilo na sme prejeti zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v Ljudsko Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDE. NEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izvajamo izplačila v ameriških dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem dolarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi:

Za izplačilo do \$ 10.— do 50 centov, od \$ 10.— do \$ 50.— do \$ 1.—, za izplačilo, ki presega znesek \$ 50.— po 2 cente od vsakega dolgarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Brezplačno.

Kdaj narepljate kako knjigo, prijetno in koristno

"NOVA POSTAVA"

za posameznike delavce v Pomoštvu

brezplačno, dokler nam pošljete

SLOVENIC PUBLISHING CO.

New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

27. septembra: President Adams, Cherbourg; Seydlitz, Bremen.
28. septembra: Mount Clay, Cherbourg in Hamburg.
30. septembra: Rotterdam, Boulogne.
30. septembra: Pres. Fillmore, Bremen; Oropesa, Cherbourg in Hamburg; Lafayette, Havre; Homerich, Cherbourg; Lapland, Cherbourg.
2. oktobra: Sierra Nevada, Bremen.
3. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg.
4. oktobra: Pres. Van Buren, Cherbourg; Paris, Havre.
5. oktobra: Caronia, Cherbourg in Hamburg; Mongolia, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg; Giulio Cesare, Genova.
7. oktobra: America, Cherbourg in Hamburg; Majestic, Cherbourg; Ryndam, Boulogne.
10. oktobra: Berengaria, Cherbourg.
1. oktobra: Pres. Polk, Cherbourg; France, Havre; Hannover, Bremen.
12. oktobra: Pres. Arthur, Bremen; Mount Carroll, Hamburg; Taormina, Genova.
14. oktobra: La Lorraine, Havre; Olympic, Cherbourg.
15. oktobra: Pres. Roosevelt, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Finland, Cherbourg; Arabic, Genova; Belvedere, Trst.
17. oktobra: Mauretania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg in Hamburg.
18. oktobra: Pres. Garfield, Cherbourg.
19. oktobra: Lochambeau, Havre.
21. oktobra: Homerich, Cherbourg; La Savole, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Wilson, Trst.
24. oktobra: Aquitania, Cherbourg.
25. oktobra: Pres. Monroe, Cherbourg; York, Bremen.
6. oktobra: Tuscania, Genova; America, Genova.
28. oktobra: Lafayette, Havre; Majestic, Cherbourg; Kronprinz, Cherbourg; Nordam, Boulogne; Conte Rosso, Genova.
31. oktobra: Berengaria.
1. novembra: Pres. Lincoln, Paris, Havre.
7. novembra: Colombo, Genova.
11. novembra: Argentina, Trst.

Išče se FRANK KODRIČ. Dolgo vrsto let je stanoval v Brooklyn, New York. Pred poltruga letom je šel v Plymouth, Pa., in od tedaj se ni več oglašil. Prosim rojake v Plymouthu, ako kateri ve o njem, naj mi sporoči njegov naslov. — Ahton Podgornik, 20 Stagg St., Brooklyn, New York. (25-26—9)

NAZNANILLO IN PRIPOROČILO

Cenj. naročnikom Glasa Naroda v Pennsylvaniji poročamo tem potom, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE,

kateri je pooblaščen nabirati na ročnino za naš list; zatorej prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

East Palestine, Ohio.

Rad bi izvedel za MIHAELA KRESEVIČ, ANTONA BUTINAR in ANTONA VALENTIČ doma iz Staroda in Podgrada na Primorskem. Prosim jih, da se oglašijo, ali pa če kdo ve za kojega, da mi naznani njegov naslov, za kar bom zelo hvaležen. — Anton Stupar, Box 431, Oakmont, Pa. (26-27—9)

Podpisana želim zvedeti za naslov FRANKA BEDENK. Pred 4 leti se je nahajal v Chicagu, Ill. Prosim ga, da se mi javi ter naznani svoj naslov. Nadalje želim zvedeti za naslov mojih dveh bratrancev LOUISA in FRANKA GREGORC. Pred več leti sta se nahajala v New Yorku. Ker njima imam sporočiti nekaj važnega, prosim, da se mi oglašita. Obenem želim zvedeti za naslov mojih dveh prijateljev ANE MARIN in MARJE RAJS, stanujoči tudi v New Yorku. Upam, da se mi vsi gori označeni zglašijo, za kar se že vnaprej zahvaljujem. — Mary Bošter, 2815 West 10. Street, Indianapolis, Ind. (25-26—9)

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi uredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam, koda posredujejo izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej pošljete denar v ameriški valuti, boste prejeli ček ali nakazilo, da banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

H tveči se je, pa pri sestavi omenjene odredbe vstopala potreba iz milijev v koliko, da zamoramo za stran, ki ima izplačevanje v Ameriki, avstriji še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazilo na sme prejeti zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v Ljudsko Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDE. NEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izvajamo izplačila v ameriških dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem dolarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi:

Za izplačilo do \$ 10.— do 50 centov, od \$ 10.— do \$ 50.— do \$ 1.—, za izplačilo, ki presega znesek \$ 50.— po 2 cente od vsakega dolgarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Kdaj narepljate kako knjigo, prijetno in koristno

"NOVA POSTAVA"

za posameznike delavce v Pomoštvu

brezplačno, dokler nam pošljete

SLOVENIC PUBLISHING CO.

New York, N. Y.

Kdaj narepljate kako knjigo, prijetno in koristno